

Макинск қаласының №2 жалпы орта білім беретін
Педагог-психологтың 2023- 2024 оқу жылы бойынша
аналитикалық жарты жылдық жұмысы туралы талдау есебі

Білім беру ұйымы туралы ақпараттық анықтама: Макинск қаласының №2 жалпы орта білім беретін мектебінде балалар саны: 304; сыныптар (топтар) саны: 20.

Білім беру ұйымының психологиялық қызметі туралы ақпараттық анықтама: Мектепте психологиялық қызмет 2009 жылы 1 қыркүйектен бастап жұмыс істейді;

Мектеп педагог- психологтың жалпы және осы білім беру ұйымындағы жұмыс өтілі: 15 жыл

Психологиялық қызметтің мақсаты: Білім алушылар мен тәрбиеленушілерді (18 жасқа дейінгі кезеңде) балалардың оқу-дамыту процесінде де, педагогтердің кәсіби педагогикалық қызметінде де жүйелі ұйымдастырылған кешенді және келісілген іс-әрекетте табысты оқыту, дамыту, бейімдеу және әлеуметтендіру үшін психологиялық-педагогикалық және әлеуметтік жағдайларды қамтамасыз ету.

Міндеттері: Оқыту процесінде білім алушылар мен тәрбиеленушілердің даму жағдайын психологиялық-педагогикалық талдау, негізгі проблемалар мен олардың туындау себептерін анықтау, оларды шешу құралдарын айқындау, сондай-ақ ұжымның педагогикалық қызметі үшін қауіпсіз орта құру;

Оқу процесінде баланың психологиялық-педагогикалық мәртебесін және оның психологиялық даму динамикасын мониторингтеу; білім алушылар мен тәрбиеленушілердің оқу қызметін дараландыруға жәрдемдесу;

Білім алушылардың жеке ерекшеліктері мен ерекше қажеттіліктерін ескере отырып, оқыту нәтижелеріне қойылатын мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының талаптарын орындауға жәрдемдесу болып табылады;

Әлеуметтік қауіпсіздік, психологиялық денсаулық проблемаларын еңсеруге және деструктивті мінез-құлық нысандарының алдын алуға, білім алушылар мен тәрбиеленушілерді бейімдеу, оқыту және тәрбиелеу қиындықтарына бағытталған жеке дамыту және түзету-дамыту бағдарламаларын әзірлеу және енгізу;

Жаңа әлеуметтік тәжірибені саналы және белсенді түрде беру арқылы білім алушылар мен тәрбиеленушілердің бойында өзін-өзі дамытуға және өзін-өзі жетілдіруге әмбебап оқу дағдыларын қалыптастыру мен қабілеттерін дамытуға жәрдемдесу болып табылады;

Мектептегі психологиялық қызметтің негізгі бағыттары:

Психологиялық диагностика. Мақсаты: Тұлғаның жеке және жас ерекшеліктерін, сондай-ақ тұлғааралық өзара әрекет ерекшеліктерін зерттеу, жан-жақты толық мүмкіндіктерін ашу.

Психологиялық алдын алу. Мақсаты: Тұлғаның психикалық және тұлғалық дамуында кездесетін сәтсіздіктерге ескерту жасау, алдын алу шараларын ұйымдастыру.

Психологиялық коррекциялық дамыту. Мақсаты: Тұлғаның психикалық және тұлғалық дамуындағы кездескен келеңсіздіктерді теңестіру, түзету жұмыстары, жалпы оқу дағдысы мен біліктілік деңгейін арттыру.

Психологиялық кеңес беру. Мақсаты: Педагогикалық үрдіске қатынасушылардың барлығына дамыту, оқыту, тәрбиелеу мәселелері бойынша кеңестер беру.

Психологиялық ағарту. Мақсаты: Педагогикалық үрдіске қатынасушылардың психологиялық мәдениетін көтеріп, психологиялық білімге жұмылдыру шараларын ұйымдастыру.

Психологиялық диагностика. Баланың оқуға психологиялық дайындығын анықтау мақсатында 1- сынып оқушыларымен «Керн Йирасек» тесті (Адамның суретін салу; Сөздер көшірмесі; Нүктелер көшірмесі) алынды. Барлығы 31 оқушы. Нәтижесі бойынша барлық балалар мектепке дайын екендігі анықталды. Сынып жетекшісіне балаларда қол моторикасы мен зейінін ары қарай дамыту жөнінде ұсыныс берілді. 1 «А», «Б»- сынып оқушыларының темперамент типін анықтау мақсатында «Бастауыш мектеп оқушыларының темпераментін бақылау әдістемесі» жүргізілді. Шығарылған нәтижесі бойынша холерик- 33,3%, сангвиник-16,7%, флегматик-50% көрсетті. Сынып жетекшіге оқу мен тәрбие үрдісінде оқушылардың темперамент типтерін ескеру ұсынылды. «Мектепте маған не ұнайды?» (Г.Н.Лусканова) әдістемесі бойынша оқушыларда оқудағы және дамудағы динамикасы оң нәтиже көрсетті. Жоғарғы мотивация -66,7 %, орташа мотивация 33,3% көрсетті. Мектеп дезадаптациясының көрсеткіші анықталған жоқ. Оқушылардың жеке қасиеттері мен тұлғалық мотивациялық аймағын анықтау мақсатында 1-4 сынып оқушыларымен «Баспалдақ» әдістемесі (В.Г.Щур) жүргізілді. Барлық оқушылар саны- 138, қатысқаны- 132 бала. Жоғары- 81,25 %, адекватты- 18,75 % көрсетті. Оқушыларда өзін-өзі адекватты және жоғары бағаланғаны анықталды. Төмен бағалаған оқушы анықталған жоқ. Сынып жетекшілерге ұсыныстар берілді. 5- сынып оқушыларымен оқу үрдісіне бейімделуін анықтау мақсатында сауалнама алынды. Барлығы 28 оқушы. Нәтижесі бойынша сынып жетекшіге көңіл-күй, сезім, жалқаулық жайлы ағарту, түсіндірме жұмыстарын жүргізу ұсынылды. Психолог тарапынан педагогтерге кеңестер беріп, «5- сынып

оқушыларының бейімделу ерекшеліктері» тақырыбында ағарту жұмысы жүргізілді. Оқушылардың бейімделу кезіндегі мазасыздығын анықтау мақсатында 5- сыныппен «Филлипс әдістемесі» жүргізілді. Нәтижесі бойынша орташа- 66,7%, төмен- 33,3% көрсетті. Ұсыныс ретінде сынып жетекшіге оқушылармен тығыз қарым- қатынас орнату. Ата- аналарға баланы үнемі қадағалау, баламен жиі әңгімелесіп, күнделікті өмірдегі мәселелерді өздігінен шешуге икемдеу ұсынылды. 6- сынып оқушыларымен Филлипстің мектептегі мазасыздығын ағықтау мақсатында сауалнама жүргізілді. Нәтижесі бойынша төменгі мазасыздық- 100 % көрсетті. Мазасыздық анықталған жоқ. Оқушылардың жағдайлық және тұлғалық мазасыздық деңгейін анықтау мақсатында 7-11 сыныптар аралығында «Спилбергер- Ханин әдістемесі» жүргізілді. Барлығы –132 оқушы қатысты. Нәтижесінде жағдайлық мазасыздық бойынша жоғары- 29,5 %, орташа- 64,7 %, төмен- 5,8 %; тұлғалық мазасыздық бойынша орташа – 100 % көрсетті. Сынып жетекшілерге оқушыларды бақылау, сынып сағаттарында қобалжудан арылатын жаттығулар орындату ұсынылды. Психолог тарапынан жоғары жағдайлық мазасыздық көрсеткен оқушылармен сұхбат жүргізілді, сұхбат барысында мазасыздық жағдаятқа байланысты адамда болатын жайт екені белгілі болды. Оқушыларға «Өзіңді- өзің қорғаудың 8 тәсілі», «Жеткіншекке жаднама» атты жаднамалар, кеңестер берілді.

Психологиялық коррекциялық дамыту. Оқушыларда зейінін дамыту, қызығушылықтарын арттыру, қарым- қатынасты нығайту мақсатында 4- сынып оқушыларымен «Зейін тренажері» атты дамыту жұмысы жүргізілді. Барлығы- 29 оқушы қатысты. Сабақ барысында көру зейінің дамытуда «Фигураларды есте сақта»; дыбыстық жаттығулар ретінде «Ауа, жер, су», «Корректорлық байқау», «Алақан шапалақтау», «Рұқсат етілмейтін түстер», «Көзбен сана», «Сурет са», «Іздеп тап», «Ғажайыптық сиқырлы орманы» жүргізілді. Оқушылардың танымдық дағдыларын ойын арқылы дамыту мақсатында 3- сыныппен «Қандай пішінге ұқсайды», «Не қайда тұр», «Қашан болады?», «Бұл қай кезде болады?», «Рәміздерді тап», «Арнайы көліктер», «Неге қолданамыз», «Доппен ойнау», «Суретші қай жерде қателесті?» ойындар өткізілді. Психология апталығы жоспары бойынша оқушылар арасында «Егер мен мейірімді болсам, адамдар үшін не істер едім» тақырыбында эссе жазу жұмысы жүргізілді.

Психологиялық кеңес жүргізу. Жеткіншектерге психологиялық кеңес беруде 6-8 сынып оқушыларына «Жеткіншекке жаднама», «Өз- өзіңді қорғаудың 8-тәсілі» тақырыбында жаднама таратылып, кеңес берілді. Ата- аналар чатына «Ата- ананың бас қуанышы- БАЛА», «Баланы 5- ке дейін патшадай көтер, 15-ке дейін құлыңдай жұмса, 15-тен кейін досыңдай сыйла», «Бесінші сынып оқушыларына психолог ұсынысы» тақырыптарында кеңес.

«SOS белгісі», «Оқушы шығармасы» тақырыптарында бейнероликтер жіберілді. Ұсыныстар жіберілді.

Психологиялық ағарту. Психологиялық- педагогикалық сүйемелдеуді өткізу туралы ата- аналарды және де заңды өкілдерін орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің жұмыс істеу қағидаларын бекіту туралы бұйрық №377 25.08.2022ж таныстырылды, сонымен қатар, аталған қағида бойынша ақпараттық- түсіндіру жұмыстары жүргізілді. 1-сынып оқушыларының мектепке бейімделу үрдісін психологиялық сүйемелдеу бойынша «Кел, танысайық»; «Алақай! Мен оқушымын»; «Мектеп өмірінің ережесі»; «Мектепке не үшін барамыз?»; «Менің досым- мектеп портфелі» тақырыптарында психологиялық тренингтер өткізілді.

Бесінші сынып оқушыларының орта буынға өтуіне байланысты бейімделу бағдарламасы негізінде атқарылатын жұмыстар: «5-ші сынып дегеніміз не?»; «Өзіңді таны»; «Орта мектептегі жаңа оқушы»; «Біз бір- бірімізді түсінеміз бе?».

Оқушылармен «Қатыгездік пен зорлық- зомбылықсыз балалық шаққа арналған сенім телефоны» тақырыбында таныстырылым жүргізілді. Балаларға зорлық- зомбылық туралы мағлұмат беру, қатыгездік мәселелеріне қауымның назарын аудару мақсатында 5- сынып оқушыларымен «Буллинг

дегеніміз не?», «Әлімжеттік- әлсіздің ісі» тақырыбында дәрістер жүргізілді. Оқушылардың құқықтары мен міндеттері туралы білімдерін толықтыру мақсатында 6- сыныппен «Менің құқықтарым мен міндеттерім» атты тренинг жүргізілді. 5-6 сынып оқушыларымен «Көңіл- күй әлемінде» тренинг өткізілді. 3- сынып оқушыларымен «Компьютерге тәуелді бала» атты рөлді ойыны ойнатылды. 7-8 сыныптар арасында «Интернет: пайдасы мен зияны. Компьютер «Тұтқыны»» тақырыбында пікіралысу өтті. Оқушыларда зиянды әдеттер туралы білімдерін жетілдіру мақсатында сынып сағаттарында «Зиянды әдеттер», «Зиянды әдеттерден аулақ бол!» тақырыбында дәрістер берілді. Ата- анамен психологиялық алдын алу және ағарту жұмысы бойынша «Үлгілі ата- ана: сіздің балаңыз бірінші сыныпта», «5- сынып оқушыларының бейімделу ерекшеліктері»

Ата- аналар жиналысында «Зорлық- зомбылықтың түрлері және оның бала психологиясына әсері» дәрістер жүргізілді. «Кәсіби даму мектебі» атты практикалық кейс жобасы бойынша педагогтермен және ата- аналармен «Мұғалімдердің эмоционалды күйзелісі», «Менің отбасым», «Отбасы мен үшін...» тақырыптарында тренингтер өткізілді.

Сынып жетекшілерге «Буллинг және оның алдын алу» атты жаднама таратылды. Сынып сағаттарында сыныптарда «Зиянды әдеттер», «Зиянды әдеттерден аулақ бол!».

2023 оқу жылында қыркүйек айынан бастап. «**Психологиялық клуб**» жұмыс жоспар бойынша ұйымдастырылды.

Мақсаты: психологияға қызығушылықты қалыптастыру, клуб міндеттерін жүзеге асыру үшін психологиялық-дамытушы кеңістік құру, өзара әрекеттестіктің әлеуметтік-психологиялық дағдыларына жаттықтырылды

Клубтағы оқушыларды қабылдау рәсімі ұйымдастырылды, топтағы ұйымшылдыққа баулу үшін тренинг өткізілді. «Сөйлейтін шам» жаттығуы, қазан айында ынтымақтастық тренингі «Біз көппіз», Қараша айында жаттығу сессиясы, желтоқсан «Психология құпиясы» квест ойыны, қаңтар бағалау тренингі «Мен өзімдегі ең жақсымын»

Әдістемелік ұйымдастыру. Әдістемелік жұмыс келесі бағыттар бойынша жүргізілді: Оқу жылының басында жылдық жоспар құрылып, бекітілді. Қолданылатын диагностикалар әзірлемесі дайындалып АББ бекітілді. Қала мектептерімен педагог-психологтарымен тығыз байланыста болып іс-тәжірибемен алмасуға қатысып отырдым. ZOOM арқылы ұйымдастырылған конференцияларға, семинарлар мен вебинарларға қатысып отырдым. Атап өтетін болсам: Қыркүйек айында облыстық онлайн вебинарға қатыстым. Тема: Вебинар по организации деятельности ПК; Облыстық семинарға қатыстым. Тақырыбы: «Мектеп және отбасы тәрбиесінің мақсаттары мен міндеттерін жүзеге асыруда ата-аналар қоғамдастығымен тиімді ынтымақтастықты ұйымдастыру бойынша жұмыс тәжірибесін беру. Ата-аналарға арналған «МИР» (Идеалды ата-ана әлемі) психологиялық қызметін ашу». 01.09.2023 №0022722 Көкшетау қаласы облыстық семинар-тренингке қатыстым. Тақырыбы: «Мектеп жасындағы балалардың қабілеттерін диагностикалау және «4К» дағдыларын дамыту әдістері» 24.11.2023 №0742453 Қараша айында аудандық семинарға қатыстым. Тақырыбы: «Кәсіби даму мектебі» атты практикалық кейс коуч-сессиялар жобасы. 24.03.2023 Жанарбек Ақерке, Жанарбек Аян Ш. Уалиханов атындағы Көкшетау университетінде «XXI ҒАСЫРДЫҢ ЖАС ПСИХОЛОГТАРЫ» сайысқа қатысып сертификатпен марапатталды. Альжапарова Гульнара Улановна оқушыларды дайындаған үшін марапатталды АЛҒЫС ХАТ Ақмола облыстық білім басқармасы 24.03.2023.

Мектеп психологі

Альжапарова Г.У.